

ACTA NUMISMÀTICA 34

2004

Entre les monedes europees esmentades, en trobem de diverses ciutats italianes (Milà, Bolònia, Venècia), però també moneda de Bohèmia, Hongria, Flandes, etc. D'altres vegades els noms de les monedes seran més genèrics, com és ara: *grossos*, *florins*, o bé més populars, com *piteholos* o *parpagliole*, entre d'altres. L. Travaini, que s'encarrega de l'estudi numismàtic, dona l'explicació oportuna en cada cas.

No hi ha dubte que, amb la publicació d'aquest llibre, les autores han posat a les mans dels numismàtics i dels historiadors un document important tant per conèixer determinats aspectes del circulant monetari com de les peregrinacions.

A. M. Balaguer

JIMÉNEZ MARTÍNEZ, F. «Dineral de la silla alta posible atribución a Enrique IV (1454-1474)». *Gaceta Numismática*, núm. 153 (2004), p. 49-57.

L'autor presenta un ponderal monetari fins ara no conegut que, efectivament, sembla correspondre a un dineral per a pesar les monedes d'or anomenades *enriques de la silla*, emesos en el regnat d'Enric IV de Castella. El pes de la peça és de 4,50 g, la qual cosa encaixa bé amb el pes que havien de fer les peces, que era d'uns 4,55 g-4,60 g de pes teòric. Ja és sabut que els dinerals tendeixen a pesar un xic menys del pes rigorosament legal.

El ponderal en qüestió no porta llegenda i presenta la figura del sobirà assegut en un setial amb braços i respall d'estil gòtic, tot plegat d'unes característiques tipologicoestilístiques molt properes a les que presenten els anomenats *enriques de la silla alta*, de manera que no sembla haver-hi dubtes que es tracta d'un dineral d'enrics castellans.

L'autor, aplicadament, s'ocupa de comparar la peça amb la figura d'altres monedes d'or coetànies europees, franceses principalment, que també presenten un sobirà assegut, per acabar conclouent que l'estil és diferent i que s'acosta més a les peces castellanques. En canvi, no ens dona la descripció completa i correcta del dineral que publica. Ni diu que la peça és anepigràfica, ni sabem què hi ha en el revers, que ens imaginem que deu ésser llis, però cal dir-ho. Certament, causa estupefacció tan poca condícia, cosa que seria fins a cert punt excusable, si l'autor no hagués tingut al davant un treball nostre sobre els ponderals castellans que cita en un determinat moment i que bé podia haver-li servit de model de com cal descriure una peça d'aquestes característiques, si és que és novell en la matèria.

També observem greus mancances de fons i de forma en la bibliografia que dona al final, on no sols no consten els treballs bàsics que cita en nota, sinó que tampoc es preocupa d'ordenar-los de cap manera (per ordre alfabètic d'autors, per exemple). És clar que la responsabilitat d'esmenar aquesta mena de descuits és una de les tasques de filtratge que hauria d'haver fet el comitè de redacció del butlletí on s'ha publicat l'article.

Anna M. Balaguer